

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrt leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 111.

Maribor, dne 20. septembra 1911.

Letnik III.

Slovinci in deželno gospodarstvo.*

(Piše dr. IVAN BENKOVIČ.)

Za kraljestvom češkim — zelena Štajerska. — Pragi je sledil Gradec. Isti dan, ko se je v češki deželni zbornici začela obstrukcija združenih nemških strank, je tudi Slovenski klub v štajerski deželni hiši zavzel bojno stališče; opozicija v obeh zastopstvih opravičuje svoje stališče s tem, da je zastopavljanje od nje zastopanih delov dežele v gospodarskem oziru postalo skoroda neznosno. Med Prago in Gradcem se je hotelo napraviti neko zvezo, kot da bi odpor Slovencev bil nekako povračilo za obstrukcijo Nemcev. Toda to je nesmisel. Kajti ta zveza, ta istočasni nastop je gotovo samo slučajen. Toda ta slučaj je Slovence na Štajerskem v istem času prisilil k najskrajnemu odporu, ko se je tudi v Pragi dal signal k boju. Resnično obstoja velika podobnost med vzroki in cilji nemško-češke in slovensko-štajerske obstrukcije; samo začetki nemške obstrukcije se dajo mnogo dalje zasledovati in njena opravičenost se iz slovenskega stališča ne da utemeljiti.

Kajti Nemci na Češkem zavzemajo že sedaj v deželnem gospodarstvu sijajno stališče, katero je za štajerske Slovence samo še fantom; mi na Štajerskem se zavzemamo samo za to, kar se da doseči in kar je za naše ljudstvo neobhodno potrebno. Naša zahteva je, da se nam zagotovi narodni in gospodarski eksistenčni minimum, da se odpravi najhujše in najškodljivejše preporne točke v štajerski deželni upravi.

Nočemo razdelitve dežele, ampak samo časovnemu duhu odgovarjajočo narodno avtonomijo, pravzaprav samo njene začetke. Nočemo deželnozbornih kurij, nobene delitve deželnega odbora, temveč samo ponižno avtonomijo na polju ljudskega šolstva in deželne kulture, torej samo take stvari, katere na Češkem, Moravskem, Tirolskem itd. smatrajo kot za nekaj samoočnega. In vse to uživajo češki Nemci že

* Danes pričujemo priobčevati razpravo, ki jo je spisal državni in deželni poslanec dr. Ivan Benkovič o gospodarstvu štajerske dežele. Po kratkem uvodu analizira g. poslanec proračun teritorialno in nacionalno, po njegovem namenu in sredstvih, ki pridejo v korist, ter zaključuje z obširnim komentarjem. Snov je že sama na sebi zanimiva in zasluži našo pozornost. Ker pa živimo z Gradcem v težkih bojih, moramo ne malo delo g. poslancev pozdraviti še s toliko večjim veseljem. G. poslanec je spisal razpravo v nemščini, ker je zlasti namenjena našim nemškim sodeležanom in bo tudi v nemščini izšla kot knjiga. Prestavo za naš list je oskrbelo uredništvo.

PODLISTEK.

Stari Kovačin.

(Konec.)

Čudno se je zdelo mlademu, da dobi starega že v gozdu in skoraj ustrašil se ga je.

„Gozd je moj in tudi drva so moja! — Poberi se od tod!“

„Vaš? Kaj boste pa vi z njim? In kdo je rekel to?“

„Stokrat sem ti že povedal in ne bom ti pravil več in ponavljal. Samo poberi se! Ne pustim, da bi mi ti kradel drva!“

Kričal je stari in težko sopal. Mladi je stal na mestu in gledal.

„Kaj me gledaš? Ali še ne greš? Pojdi!“

Stopal je proti njemu z dvignjeno palico.

„Vse drugo, topli me pa ne boste!“

Prijel je mladi za palico, ki je padla nanj, iztrgal jo iz košenih rok starca in jo prelomil ter zaglal oba konca daleč od sebe.

Starec se je vsedel na tla in besne onemoglosti bil okrog sebe.

Mladi ni mogel gledati tega, vzel je koš ter šel prazen domov.

Stari pa je stražil drva in se tresel mraza. Šele zvečer je šel domov.

V.

Tudi drugi dan in naslednje dneve je stražil drva stari in se ni zganil po celi dan iz gozda.

Toda opešal je. Star je bil in mraz ga je tresel, kosti so ga bolele in dež je začel pršiti iz goste megle.

desetletja popolnoma nemoteno in jim tudi nobeden tega noče odvzeti.

Toda danes se mora tudi to, kar je že samoočeno umevno, utemeljiti. Ker se od nemške strani skuša z vsemi sredstvi napačne logike dokazati, da so naše zahteve samo nekaj izroček bolnih možganov, da so naše tožbe o mačehovskem ravnanju v deželnem gospodarstvu samo izmišljotine, se moramo tudi mi potruditi, in te trditve postaviti na laž.

Češki Nemci so napotili vseučilišnega profesorja Wieserja na Dunaju, da je dal njihovim pretiranim zahtevam navidezno obliko znanstvenosti, in jih je kot neodvrtljive utemeljil po vseh pravilih znanstva. Mi štajerski Slovenci ne rabimo takega aparata, da utemeljimo svoje zahteve in v ljudstvu na podlagi števil, ki se ne dajo kontrolirati, vzbudimo primereno resonanco v srho potrditve svojih zahtev. Kajti prepričanje, da smo Slovenci prikrajšani na vseh poljih deželnega gospodarstva, je vkoreninjeno v našem ljudstvu že od pričetka ustavne dobe, ker vsak posameznik čuti to zastopavljanje dan za dnevom na lastnem svojem telesu. V deželni upravi gospodari neomejeno Nemeč in nemški jezik, deželno-kulturne zadeve južnega dela dežele čakajo brezuspšno na rešitev, in šolstvo služi le namenom nemško-nacionalne politike; na polju dobrodelnosti in sanitete, ki požre ogromne svote, je Slovence popolnoma brezpraven, slovenske poslance se v deželni zbornici zasmejuje in vse to se godi v deželi, v kateri je dobra tretjina prebivalstva slovenska.

Zastopavljanje slovenskega dela dežele v deželni upravi in v deželnem gospodarstvu odseva najjasneje iz deželnega proračuna; pri preračunavanju posameznih postavk se pride do naravnost presenetljivih zaključkov, proti katerim so tudi najdrznejša domnevanja o zastopavljanju našega dela dežele samo senca. Vredno je listati po proračunu in analizirati suhe številke. Sicer je treba imeti za to veliko potrpežljivosti, toda podatki, ki se jih dobi, so neprecenljive vrednosti za podkrepitev slovenskega stališča. Knralu se pride do zaključka, da so slovenske zahteve v primeri z velikanskim zastopavljanjem Slovencev v deželnem gospodarstvu pravzaprav sila ponižne.

(Dalje prih.)

Krvava revolta na Dunaju.

Dan 17. septembra je bil za Dunaj krvav dan. Razbita okna, demolirana poslopja, mrtvi in ranjeni, to so bili vspehi, ki jih je dosegla socialna demokra-

„Neumen sem, ker stražim“, je rekel sam pri sebi. „Stražim po dnevi, a po noči, kdo ve, če moram po noči ne nosi drv domov.“

Napotil se je domov in kup drv pred pragom se mu je zdel neznašsko velik.

„Res je, nosi jih.“

Tako je rekel in zlezal po lestvi pod streho.

V kotu je ležal med staro šaro velik, zarjavel skobec. Stari Kovačin ga je izvlekel iz navlake in ga ogledoval. Bil je še nastavljen in kazal je močne ostre zobe, nekaj je služil gotovo kakemu lovcu za nastavljanje lisicam.

„Prav si mi prišel“, je zamrmral.

Prijel ga je previdno in nesel v vežo. Pogledal je, če ga kdo ne vidi. Nihče. Nato se je podal z njim po bližnjici čez vrt proti gozdu.

Na stezi med dvema skalama je postal.

„Tud mora iti, drugje ne more.“

Položil je skobec na stezo, zasul ga narahlo z listjem in odšel.

VI.

Ko je mladi videl, da stari ne reče ničesar in ne straži v gozdu, je vzel koš in šel po drva.

Ni imel navade, da bi hodil vedno po enem potu, zato je tudi dosegel srečno drva in jih naložil čez mero.

Zdaj je bil navezan na stezo, ker se je kar krivil pod košem. Poiskal jo je in se je držal; noga je imela bolj gotovo stopinjo.

Prišel je v ozko zaseko dveh skal, po kateri je trdo stopal. Tam niso bila gladka tla, nekaki prago vi so bili, in tam, kjer je bilo najozje, je bil največji, stopiti je bilo treba za dober čevljev nižje.

cija z brezvestnim ščuvanjem mase. Rop in požig, to je bil protest, ki ga je dvignilo dunajsko rudečkarstvo proti draginji, z brezmerno surovostjo je divjala sploh proti vsemu, kar tvori podlago državi.

Socialna demokracija je za dan 17. septembra sklicala proti draginji protestni shod, ki se je vršil pod milim nebom pred rotovžem. Bilo je na tisoče udeležencev, vseh cenijo na kakih 120.000—140.000. In nastopilo je 31 govornikov, ki so vsi z hujskajočimi govori še bolj razneli surove instinkte mase. Venomer so se slišali kliči: Živela revolucija! živel Portugal, doli z vlado itd. Razvili so tudi rudečo zastavo z napisom: Živela revolucija!

Videlo se je, da se cela stvar ne bo završila mirno, in dokazano je tudi, da vse to, kar se je v nedeljo godilo na Dunaju, ni bil samo trenutni izbruh strasti, temveč vedoma od socialdemokratskih voditeljev pripravljena krvava revolta.

Takoj po shodu je začela množica divjati. Najprvo je pobila na rotovžu okna, isto je storila tudi na dvornih hlevih. Odtod je pa šlo naprej.

Policija je bila brez moči. Množica je bila premnogoštevilna. Moralo je priti na pomoč vojaštvo. Le počasi se je posrečilo izriniti iz sredine mesta množico, ki je cel čas med potom razbijala in uničevala, kar ji je prišlo pod roke.

Glavni akt se je pa odigral v Ottakringu. Tam je množica pobila vse svetilke in izruvala kandelabre, tako da je nastala prava tema. Ravno vsled tega je pa bila akcija policije in vojaštva še bolj otežkočena. Tukaj se pa množica ni več zadovoljila s samim pobijanjem šip, temveč udrila je celo v šole, uničila vso opravo in poslopja zažgala. Požarni brambi, ki je prihitela na lice mesta, so zabranili pristop. Celo tramvajске vozove so demolirali in pasažirje, po največ ženske, neusmiljeno pretepali.

Tudi trgovinam niso prizanesli, nekatere so popolnoma oropali. Dosti malih trgovcev je skoz to uničenih.

Eden tramvajski voz so vrgli iz tira in ga polili s petrolejem, ki so ga uplenili v neki trgovini in ga zažgali. Na drugi strani so pa napravili veliko grmado iz knjig, zemljevidov in zvezkov, ki so jih pobrali iz šol in zažgali. Goreli ste dve grmadi, drugod je vladala tema, razlegalo se je grozno vpitje, razbijanje in hrup množice, vmes so pa doneli signali požarne brambe in vojaštva; bilo je grozno, res prava revolucija.

Moralo je nastopiti vojaštvo, katero je razbesnela množica napadla s kamenjem. Vsi opomini niso nič izdali in častnik je moral poveljevati ogenj. Šele

Kovačin je stopil, obložen z bremenom, trdo in — joj! — nekaj se je zganilo pod nogo, zaškripalo, udarilo ga nad gležnjem, na obeh straneh, in se započilo v meso.

Kovačin se je prevrnil in breme na njega, takrat je začutil drugo bolečino v nogi, hujšo od prejšnje — zlomil si je bil nogo.

Komaj in z največjim naporom se je osvobodil bremena in v bolečinah se je rešil skopca, ki ga je tiščal kot v kleščah.

Nato se je vlek domov, počasi in previdno. Rabil je dolgo časa, predno je dosegel hišo in stalo ga je veliko bolečin.

Vlegel se je v posteljo in poklicali so padarja. Zravnal mu je nogo, obvezal rano, a bil je prehlajen in zelo slab; nihče mu ni znal pomagati.

Stari pa je molčal v svoji čumnati in se ni ganil iz nje.

Ni bilo dolgo časa potem, ko je zazvonilo pri fari in pokopali so očeta peterim otrokom in moža mladi ženi, mladega Kovačina.

Vaški padar mu ni pomagal z vsemi svojimi mazili ne.

Tedaj so obsodili tudi lovca Jerana, zakaj njegov skobec je bil, in trdil je zaman, da mu je bil že pred nekaj leti isti ukraden. Plačati je moral občutno kazen.

In stari Kovačin se je prikazal zopet s palico v roki na dan:

„Saj sem vedel: kradel je in Bog ga bo kaznoval! Tudi lovca je začela: nima pravice na mojem lovi!“

Ljudje so mu kimali in strah jih je bilo.

takrat se je množica umaknila, obležalo je pa 45 ljudi, med temi eden mrtev. Vojaštvo je za tem še večkrat streljalo. Koliko je vseh skupaj ranjenih, se še ne ve. Gotovo pa je, da je veliko število.

Cela množica ranjenih, eden mrtev, opustošene ulice, demolirane šole, na tisoče težko oškodovanih trgovcev in obrtnikov, to je vspeh socialno-demokratskega protesta proti draginji.

Dunaj je v nedeljo z grozo opazoval, kako socialdemokrati delajo živila cenejša in kako hočejo odpo- moči draginji: z revolucionarnimi nasilstvi, z raz- dejanjem in plenjenjem, s cestnim ropom in z demo- liranjem poslopij. In taki ljudje hočejo nezavedno ljudstvo še za naprej slepiti s svojimi frazami.

Včeraj dne 19. t. m. so se začele pred okrajnim sodiščem prve razprave proti izgrednikom, ki so bili aretirani v nedeljo in ponedeljek. Eden obtoženec je radi pobiranja šip obsojen na tri tedne zopora. Proti drugim so se obravnave preložile radi zaslišanja priča.

V mestu je postalo že skoraj popolnoma mirno, ker izvaja policija vse varnostne odredbe jako strogo. Gotovo je tudi vplivalo na maso, ker jih je bilo toliko aretiranih. V preiskovalnih zaporih dežel- nega sodišča je zaprtih več kot 200 aretirancev.

Izgreši so bili pripravljani, to je sedaj popolno- ma gotovo. Ze v soboto se je neki socialdemokratski govornik na zborovanju v Perchtoldsdorfu izrazil: „Jutri se bo na Dunaju pobilo na tisoče šip.“ Tudi so demonstranti prinesli sabo polne žepe kamenja in istotake v petroleji namočene cunje, s katerimi so na- meravali zažigati.

Sedaj se socialdemokratski voditelji pred jav- nostjo perejo in hočejo vso odgovornost za nedeljske dogodke odvrniti od sebe s tem, da hočejo dokazati, da je izgrede povzročil samo pocestni mob, organizirano delavstvo pa da se jih ni udeležilo. Toda kdo je pa prvi povzročitelj? Kdo je še bolj nahujskal že itak razvneto množico, kdo ji je takorekoč pokazal, kako da naj dela, ko so pa pustili viseti podobo, ki je predstavljala ministra na vislicah? V očigled vsem tem dejstvom pač mora umolkneti tudi socialdemokra- tična predrznost in priznati morajo: mi smo grešili in samo mi.

Na delu.

Zerovinci.

Nad 150 volilcev je prišlo v nedeljo dne 17. t. m. k Pihlarju, da slišijo svojega poslanca gospoda Mihaela Brenčiča, ki je celo uro govoril o držav- nem zboru, o svojem delu in o delu drugih naših poslancev. Zadovoljni z njegovim delom so mu izre- kli svoje popolno zaupanje. Na stavljena vprašanja je gospod poslanec točno odgovorjal.

Ljudstvo vedno bolj uvideva, da zanj nimajo srca razni liberalni gospodje, ki se tuintam malo na- smehnejo kmetu, ampak Slovenska kmečka zveza. Ploja nismo videli v našem kraju več kakor enkrat, ko se je zaklenil pred nami; naš poslanec pa je bil v nedeljo že drugič med nami! Tako je prav! Bog mu povrni trud!

Sv. Tomaž pri Ormožu.

Nedeljski shod je krasno uspel pri velikanski udeležbi. Gospod poslanec otvori zborovanje, pozdra- vi in predlaga predsednikom gospoda Rižnarja, žu- pana v Saveih.

Predsednik pozdravi zborovalce in da besedo poslancu Mihaelu Brenčiču. Poslanec se zahvali za toliko udeležbo in ob enem za zaupanje pri volit- vah. Nato poroča o svojem delovanju v državnem zboru, kaj je storil za svoje volilce in kaj bo še storil, kar so volilci vzeli z veseljem na znanje. In h koncu jih je pozival, naj se oglašajo k besedi, če ima kateri kakšno željo. Oglasilo se jih je več. Gospod poslanec je takoj dal potrebna pojasnila.

Volilci od Sv. Tomaža zahtevajo odpis davka radi suše in tri občine prosijo za podporo, ker jim je toča letos napravila hudo škodo.

Poslancu se je izreklo popolno zaupanje, kakor tudi vsem drugim poslancem Slovenskega kluba.

Nato se predsednik zahvali govorniku za tako poučna izvajanja in zaključi lepo zborovanje.

Politični pregled.

Ministrski svet.

Včeraj dne 19. t. m. predpoldan se je vršil pod predsedstvom ministrskega predsednika barona Gau- tscha ministrski svet, ki je bil v prvi vrsti sklican za to, da se reši tekoče razpravne zadeve. Tudi je baron Gautsch informiral člane kabineta o svoji kon- ferenci z ogrskim ministrskim predsednikom grofom Khuen-Hedervaryjem, kakor tudi o pogajanjih glede mesa z Ogrsko, ki se bodo v bližnjem času pričela.

Kriza v vojnem ministrstvu.

Vendar enkrat je rešena kriza, ki je napravila že toliko hrupa. Schönaiach je šel v pokoj, imenovan je pa vojnim ministrom general vitez plem. Auffen- berg.

Vitez plem. Auffenberg je bil od leta 1906 po- veljnik v Dalmaciji. Leta 1909 ga je cesar, ki mu je podelil naslov tajnega svetnika in šaržo generala, imenoval poveljnikom 15. voja in poveljujočim gene- ralom v Sarajevu.

Schönaiach je poslal „Neue Freie Presse“ pis- mo, v katerem pravi, da so vzroki njegovega odsto- pa popolnoma stvarne narave in da razna domneva- nja, ki se slišijo, nimajo nobene podlage.

Ceško-nemška pravna pogajanja.

Položaj smatrajo vsled zahteve Čehov, ki ven- tilirajo draginjsko vprašanje v obliki predlogov za podpore, za nekoliko poslabšan. Čehi zasledujejo se- daj namreč tajni namen, dobiti izplačane podpore za gospodarska društva, ki sedaj vsled obstrukcije niso nič dobila. Posebno agrarci polagajo na subvencio- niranje svojih društev veliko vrednost; od nemške strani se pa zastopa mnenje, da se vsled slabih de- želnih financ ne dovoli sploh nobenih podpor.

Ceško.

V Pragi se je vršilo v nedeljo dne 17. t. m. 10 socialdemokratskih zborovanj proti draginji živil. Po zborovanjih se je zbralo kakih 15.000 udeležencev na Vaclavskem trgu, kjer je govoril poslanec Ne- mec. Demonstranti so izražali svojo nezadovoljnost z glasnimi klici proti vladi in agrarcem; slišati je bi- lo tudi več klicev: Živela revolucija!

Narodni socialisti so demonstrirali na Žitnem trgu in sta govorila poslanca Striberny in Fresl. A obe demonstraciji sta se završili popolnoma mirno in ni imela policija povoda nikjer posredovati. Po celi deželi se je vršilo 40 zborovanj in demonstracijskih obhodov.

Ogrsko.

Dne 18. t. m. dopoldne je naš cesar sprejel o- grskega ministrskega predsednika grofa Khuena He- dervaryja, ki mu je poročal o političnem položaju na Ogrskem. Cesar je vzel poročilo z zadovoljstvom na znanje. Po avdienci je imel min. predš. grof Khu- en-Hedervary sestanek z ministrom zunanjih del gro- fom Aehrenthalom.

Stolypin umrl.

Iz Kijeva se poroča, da je Stolypin v ponedel- jek dne 18. t. m., ob 10. uri zvečer, umrl.

V Kijevu nadaljujejo z aretacijami; posebno ve- liko so aretirali odvetnikov. Dosedaj je v zaporih približno 150 oseb, ponajveč so znanci atentatorja Bra- gowa. Ker je Bragow židovskega pokolenja, se je ogorčenost ljudstva obrnila ponajveč napram judom. Časniki nacionalistične organizacije prinašajo pozi- ve, da se naj judje izločijo iz vseh javnih služb. Pro- ces proti Bragowu se najbrže ne bo vršil v Kijevu, ker je ljudstvo še preveč razburjeno. Poroča se, da ga bo de sodilo vojno sodišče.

Dalmacija.

Včeraj dne 19. t. m. se je vršila v Splitu de- želnozborska nadomestna volitev. Izvoljen je bil dr. Josip Smödlaka.

Maroko.

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ poroča, da je sporazumljenje med Nemci in Francozi gotovo, če bosta obe vladi imeli le nekoliko dobre volje.

Kitajsko.

Del vojakov iz sečuanske province je prestopil k revolucionarjem. Vstaja se širi tudi v Tibet.

Raznoterosti.

Dež. zbor štajerski. Danes se odloči usoda štajerskega deželnega zbora glede jesenskega zase- danja. Kakor izvemo iz poslanskih krogov, ni veliko upanja, da se vrši jesensko zasedanje. Nemški po- slanci še vedno odklanjajo, kaj storiti za zahemarje- ni Spodnji Štajer. Niti regulacije Drave nočejo vzeti v program, niti zgradbe vsaj ene ceste takoj gmotno zasigurati, o drugih vprašanjih pa nočejo že celo nič slišati. Na drugi strani pa zahtevajo, da se jim do- voli okoli 10 milijonov kron posojila, nadalje davek na pivo itd. Sedanja pogajanja so dovolj jasno po- kazala, da Nemci nočejo podpirati naših cest in re- gulacij, da je torej v tem oziru vse laž, kar trdijo nemškutarji. Tudi ptujski Ornig lahko sedaj izve v Gradcu, da ni obstrukcija kriva, ako se Drava ne regulira, ampak njegovi somišljeniki v Gradcu. V tem oziru se nam obeta še mnogo gradiva, da se raz- krinka lažnjivost nemškutarskega časopisja.

Najnovejše telefonično poročilo: Pogajanja so se razbila. Jesenskega zasedanja ne bo.

Osebnosti. Profesor dr. Avguštin Stegenšek se je preselil iz dijaškega semenišča v lastno stano- vanje v Allerheiliggasse. — Za prefekta pride v semenišče gospod dr. Matija Slavič.

Duhovniška vest. Častiti gospod novomašnik Ivan Ogulin je nastavljen v Vojniku kot drugi kaplan.

Iz južno-žel. službe. Prestavljeni so Josip Ta- šek, postajenačelnik, iz Ljutomera v Ponikvo; Artur Prommer, asistent, iz Ptuja v Arnovš; Klemen Kas- per, provizorični asistent, iz Arnovša v Ptuj; Raj- mund Zauner, provizorični asistent, iz Spielfelda na Pragersko.

Iz štajerske namestnije. Podpredsednik Štajer- ske namestnije Henrik plem. Hammer-Purgstall je na živcih težko zbolel in se z dopusta ne vrne več na svoje mesto. Za njegovega naslednika velja, kakor poroča „Tagespost“, dvorni svetnik dr. Ferd. grof Stürgkl.

Smešni. Notranje-politični položaj je še povsem nerazmotan. Ve se samo, da bo dne 5. oktobra zopet začel zborovati državni zbor, kako se bodo pa raz- mere zasukale, o tem so še vsi z baronom Gautschem vred na nejasnem. Čita se lahko najrazličnejša ugibanja in domišljiji niso stavljeni nikake meje. Slovenski liberalci pa hočejo v smešnosti in neumno- sti vedno doseči rekord. Tako se sedaj liberalna „E- dinost“ in „Slovenski Narod“ že nekaj časa sem pre- pirata o jugoslovanskem ministru. „Edinost“ meni, da bi bilo potrebno, da postane kak Jugoslovanski mi- nister, čeprav tudi kak „klerikalec“, saj enkrat bodo že prišli liberalci do moči. „Slovenski Narod“ pa no- če v svoji strankarski strasti nič slišati o Jugoslova- nu ministru, ker pri sedanjih konstelacijah ne bi bil vzlet iz liberalnih krogov. Res, veselo je gledati libe- ralce, kako prodajajo kožo, med tem ko medved še v brlogu leži.

Na dr. Korošca se je spravil zopet štajerski lažnjivec v „Slov. Narodu“ ter kvasi o njem reči, ki kažejo liberalnega dopisnika kot velikega nevednega in zlobnega obrekovalca. Najprej se hūduje nad dr. Korošcem, da je na Dunaju glasoval v konferenci na- čelnikov proti takojšnjemu sklicanju državnega zbor- ra. To je prva laž, ker se na Dunaju ni glasovalo in ker dr. Korošec ni govoril v navedenem smislu. Dru- ga laž je, da je dr. Korošec letos vedno nastopal za draginjo. Nasprotno je res; pri spodnještajerskih glavarstvih, kakor pri namestništvu v Gradcu je po- novno in z vspehom ravno dr. Korošec, seveda v imenu cele stranke, opozarjal na slabo letino ter za- hteval odpočiti. Sicer je to znano tudi v Savinjski dolini. Zato bo boljše, da se Savinjsko dolino pouču- je, kdo je letos zagovarjal hmeljske žide, kdo je pre- kupcem dajal potuho, kdo je na eni strani hmeljarje, na drugi strani žide hujskal k dragim tožbam. Mno- go boljše bo Savinjsko dolino opozoriti na gotove pre- kupce, ki dobro žive in se bogatijo, ne delajo pa nič, razven da pomagajo ogoljufati kmete. Opozoriti bo treba Savinjsko dolino na one liberalne škricce, ki vedno zabavljajo čez cene kmečkih pridelkov in ne privoščijo kmetom niti krajaarja zaslužka. Vse to bo treba povedati savinjskim kmetom, da vsi do zadnje- ga obrnejo hrbet liberalnim sleparjem. Ni nam treba še dostavljati, da je seveda tudi grofa laž in izmiš- ljotina, ako „Narodov“ dopisnik trdi, da dr. Korošec zapravlja denarje v toplicah in v ljubljanskem „Unionu“, ker ni imel časa, niti v enem niti v dru- gem se pomuditi. Sploh pa se o takih zadevah s stranko nedolžnega generala Alojzija ne bomo pre- rekali.

Smrtna kosa. Častiti gospod Simon Petek, ka- plan v Majšpergu, je dne 19. t. m. umrl v ormoški bolnišnici. Pogreb bo v četrtek ob 11. uri dopoldne. Bolezen: šen v nogi. Ranjki je bil rojen pri Sv. Ma- rjeti niže Ptuja leta 1876, ordiniran v Mariboru leta 1903. Kot kaplan je služil pri Sv. Rupertu nad Laš- kim, pri Veliki Nedelji in od 1. januarja 1908 pa v Majšpergu. R. i. p.!

Ali je to plačilo? Za načelnika mariborskega okrajnega zastopa je zopet izvoljen mariborski župan dr. Schmiderer, za namestnika dr. Kornfeld. V od- bor je izvoljen iz skupine kmečkih občin Dominik Pekar iz Sv. Jakoba v Slovenskih goricah. Ali je to plačilo?

Skupščina S. K. S. Z. V zadnji številki smo prinesli poročilo o delovanju S. K. S. Z. na Štajer- skem. Danes hočemo poročilo o glavni skupščini še z nekaterimi drugimi podatki izpopolniti. Na dan skup- ščine se je vršilo blagoslovljenje novega Ljudskega doma v Ljubljani. Blagoslovil ga je častiti gospod ka- nonik Šiška, ki je tudi v krasnem govoru povdarjal važnost te stavbe. Skupščine se je udeležilo dosti de- legatov. Predsedoval je pa namesto obolelega dr. I. Kreka poslanec Jarc. Med drugimi referati je bil ja- ko zanimiv oni o „Slovenski Straži.“ „Slov. Straža“ je do dne 30. junija 1911 imela že 58.503 K 31 v do- hodkov, stroškov pa 18.690 K 27 v. Premoženje je znašalo 22.798 K 41 v. Podpor pa se je dosedaj iz- plačalo že 31.744 K 99 v. O Zvezi Orlov je poročal dr. Pogačnik. Na novo se je ustanovilo 21 odsekov, tako da šteje danes Zveza Orlov 147 odsekov, ki vsi jako marljivo delujejo. Glede zveze pevskih zborov zamoremo poročati, da je v tej zvezi 162 pevskih zbor- rov, ki štejejo skupno okoli 2500 pevcev. Navdušeno je bil aklamiran pismeni pozdrav dr. Kreka, kate- rega se naprosi, da spiše II. izdajo „Socializma“ in drugo izdajo „Črni bukev kmečkega stanu.“ Zvečer je bila krasno uspela otvoritvena predtava Ljudske- ga odra. S krasnimi besedami je pesnik Silvin Sar- denko pozdravil otvoritev Ljudskega odra.

Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov v Trstu je sklenilo izdajati lastno glasilo in sicer po- čenši z mesecem oktobrom 1911, 10. dne vsakega meseca.

Štajersko.

Maribor. Čedna kavarna. Pred par dnevi je stala pred tukajšnjim okrajnim sodiščem blagajničar- kaj kavarne „Drau“, obtožena, da je natakarcam več vpisala, kot so naročile. Tožile so tri bivše nataka-

rice: gđene Gorjanc, Rosenzopf in Šercer. Izpovedale so zaslišane kot priče pod prisego, da so bile oškodovane, ker jim primanjkljaj, ki so ga imele, ni moral nastati drugače, kakor da se jim je več vpisalo. Blagajničarka Brandstätter je bila oproščena. Za njo je pričal od svoje žene sodniško ločeni kavarinar Hetzl. Pri izpovedbah se je Hetzl zapletel v taka protislovja, da ga je moral sodnik opozarjati na prisego. Sodil je dr. Kronasser, ki je izjavil, da si ne more ustvariti sodbe o slepariji, ker si izpovedbe nasprotujejo. O čednosti kavarne si lahko napravi vsak sam sodbo.

Ptuj. Vabimo na veliko ljudsko veselico, katero priredi Krčevinsko bralno društvo v nedeljo dne 24. t. m. v dvorani Narodnega doma v Ptuj. Vsporedi: 1. Razne pevске točke. 2. Pozdravni govor. 3. Velika narodna igra „Domen“ s petjem v petih dejanjih. 4. V spodnjih prostorih prosta zabava z raznimi govori, šaljivo pošto, konfeti, petje itd. Govornik pride iz Maribora. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina: sedeži 1. vrste 80 vin., II. vrste 60 vin., III. vrste 40 vin., stojišča 30 vin. Ker je čisti dobiček namenjen za razširjenje društvene knjižnice, se preplačila hvaležno sprejmejo.

Trbovlje. Iz ljubosumnosti umoril svojo nevesto. Pred celjskim porotnim sodiščem se je moral pretečeni četrtek zagovarjati 27leten paznik Jožef Fajt iz Trbovelj zaradi umora svoje neveste. Obtožen se je bil lansko leto seznanil s prodajalko konzumnega društva v Trbovljah Marijo Nik. Letos meseca januarja sta se pa zaročila. Bilo je tudi že vse pripravljeno za poroko, ki pa se je morala odložiti, ker je Marija Nik opasno zbolela. Njeno veselejšje in prijaznejše vedenje, posebno pa poznejše občevanje z zdravnikom dr. H. pa je dalo Fajtu povod, da je postajal od dne do dne ljubosumnejši. Prišlo je večkrat do preprirov in končno do razdora. Fajt je postajal vedno bolj zmeden, otožen in tupatam razburljiv. Pri ločitvi dne 4. julija pa je bil Fajt tako zmeden, da je pograbil za revolver in ustrelil na Nikovo, ko je bila v njegovem stanovanju. Zbegan je potem Fajt letal po Trbovljah. Ljudje so našli dekle v luži krvi. Fajt se je zagovarjal, da je storil umor v popolni duševni zmedenosti, kar so tudi nekatere priče potrdile. Porotniki so stavljeni jim vprašanja na umor, oziroma uboj zanikali, nakar je sodišče Fajta popolnoma oprostilo.

Celje. Tombolo priredi Izobraževalno društvo v Celju v nedeljo dne 24. t. m. po občnem zboru ob ¼. uri popoldne v hotelu „pri belem volu.“ Dobitkov je 150. Tablice se prodajajo po 20 vinarjev in sicer v nedeljo pred tombolo in tudi že preje po društvenih zaupnikih. Med odmori igra tamburaški zbor. Vstopnine ni nobene.

Celje. Izobraževalno društvo v Celju bo imelo svoj občni zbor v nedeljo dne 24. t. m. popoldne ob 3. uri v vrtni dvorani hotela „pri belem volu.“

Celje. Pri tukajšnjem okrajnem sodišču je bil obsojen Franc Ograjenšek, hlapec pri gospodu Fr. Robleku v Žalcu, ker je napadel Ivana Zupanca iz Žalca, očitajoč mu goljufije in sleparije pri zadnjih državnoborskih volitvah. Navedeni se je zgovarjal ob napadu, da mu je dr. Kalan to povedal, kar je pa pri obravnavi zanikal. Obtoženca je zastopal g. dr. Karlovšek, kateri je zahteval preložitve obravnave, češ, da boje doprinesel dokaz resnice. Vršila se je druga obravnava, a dr. Karlovšek ni prišel sam, a je poslal neizogibnega dr. Kalana. Čeravno je ta popreje javno na shodu Narodne stranke pri Vervegu trdil, da se gode velike sleparije in goljufije pri županstvu Velika Pirešica, kjer je gospod Zupanc občinski tajnik, je vendar sam javno pripoznal, da je bil njegov šef slabo informiran. Zapeljati hlapec pa bode moral tri dni premišljevati v ječi nepremišljene besede.

Žalec. Ko so se v nedeljo vračali Orli s slavija iz Petrovč, so bili na državni cesti v Žalcu napadeni. Že pri Roblekovih hiši in iz njegove gostilne so prihrule cele trume, ki so vpile, žvižgale in psvale. Spremljali so Orle skoz celi trg. Tudi ni manjkalo naprednih žalskih dam, ki so svojo oliko kazale s psovanjem in žvižganjem. Zares napredno! Žalec slovi dan za dnevno bolj. Le tako naprej in kmalu bode Žalec na vrhuncu. Da pri tem „nedolžnem“ slavljju ni manjkalo Petričekovih šolarjev, je samo-umevno!

St. Janž na Vinski gori. V zadnji številki smo poročali, da se v nedeljo dne 24. t. m. pri nas ustanovi izobraževalno društvo. Dodatno se nam pa poroča, da se mora ustanovitev radi nepričakovanih ovir preložiti na poznejši čas.

Iz Savinjske doline. Gospod urednik! Ko sem za dnjič poročal o svojem sestanku s puščavnikom na Mrzlici, me je povabil prijatelj, naj se vsaj nekaj časa pomudim pri njemu, kajti v sedanjih časih naglica ni prida. Navetoval mi je, da naj ostanem pri njem v gostih, kar sem tudi storil. Potožila vsa res mnogo eden drugemu in marsikatero pametno sva izrekla. Manjkalo tudi ni ostrih obsodb. Ko sva prejšnjo nedeljo prikoračkala od jutranje maše, sva nastavila daljnogled na Žalec, ker sva opazila, da se mora goditi tam nekaj važnega, ker je ljudstvo trumoma hitelo skupaj. Jaz sem si mislil, da mora biti nekaj posebnega, ker sem opazil veliko večino prištev Slovske kmečke zveze na javnem trgu. Na vidnem prostoru je stal znani politični modrijan, krojaški pomočnik, posojilničar, imena se ne spomnim, ki je klical ljudstvu: Pustimo vse na stran in sezi-

mo si v roke, predno pride do kakšnega sporazuma. Priprosti kmetič mu je pa povedal tako krepke, da je obmolnil. Ko sva natanko pregledovala, sva videla, kako se so blaže tresle mnogim Žalčanom, ker so se zbaži za svoja korita, češ, kako pravico pa imajo ljudje kakor dr. Korošec, dr. Verstovšek, dr. Benkovič, Terglav, Ušen itd., vmešavati se v naše „kšef-te.“ Mož sivih las mi je imponiral. Odločno je povedal: Za korita se bojijo Žalčani s čifuti vred! Da se pa nevarnost za korita odvrne, so si stuhataji liberalci kunšno misel, naj se odpove prostor, da ja ne pride do kakšnega zborovanja. Kakšen strah! Po trgu šviga občinski tajnik Mikuš in sam župan Širca se plaho ozira, ko vidi ljudstvo trumoma hiteti k našim poslancem. Natančneje poroča kolega. — Samotar na obisku pri puščavniku na Mrzlici.

Zetale. V Žetalah pri Rogatcu so si ustanovili vinogradniki začasno posredovalnico za prodajo letošnjega vina. Že pred desetletji so hodili v žetalsko župnijo vinski kupci iz Kranjskega, iz Savinjske doline in iz nemškega Štajerja; vsled trtne uši pa je bila ta kupčija pretrgana. Ker so sedaj gorice vse prenovljene in bo letos na prodaj čez tisoč polovnjakov, ali 3000 hektolitrov izvrstne kapljice, imamo upanje, da bodo stari in novi kupci začeli zopet prihajati v naše kraje. Od Ptujja je z vozom dve uri, od rogaške postaje pa eno uro. Čeravno raste v Žetalah izvrstno vino, bodo cene precej nižje, kakor v Slov. in Ljutomerskih goricah, ali pa v Zavrču. Med vinogradniki in kupci posreduje iz prijaznosti g. Jožef Krajnc, kaplan v Žetalah.

Šoštanj. V četrtek dne 14. t. m. je bil tukaj pokopan župan šoštanjske okoliške občine, Jožef Košan. Mož je bil razumen in marljiv gospodar; povspel se je celo od priprostega hlapca do županske časti. A žal, da se je popolnoma udal hirajoči Narodni stranki, najbrž pod pritiskom svoje sosesčine. Narodni stranki je žrtvoval svoje moči, da celo svoje zdravje. Gotovo se ima Narodna stranka v veliki meri njemu zahvaliti za tako veliko število glasov v šoštanjski okolici pri državnoborskih volitvah. A pogledmo hvaležnost Narodne stranke! Kako veliko čast so skazali Žalčani svojemu Cokanu pri pogrebu! A Košan ni bil toliko vreden pri generalih Narodne stranke, da bi mu bili poslali k pogrebu kako boljšo deputacijo, ampak poslali so mu Lešničarja, ki se ga vendar smatra pri vodstvu Narodne stranke bolj za — zadnjega. Kje ste pa bili: Kukovec, Kalan, Božič, Spindler itd.?

Gradec. Tukaj se ravnokar vrši kurz za cerkvene glasbenike, med katere je povabljen tudi Slovelec Karol Bervar, da poroča, kako je urejena orglarska šola v Celju. V Gradcu takega zavoda nimajo. Predavanja svetovnoznana o. Horna so naš vse zanimiva.

Žalostna slika iz južne Italije

Znani italijanski potopisni pisatelj Luigi Barzini opisuje v milanskem „Corriere della sera“ svoje potovanje skozi po kolero okužene kraje v Kalabriji. Slika, ki jo Barzini razvija tu pred našimi očmi, je naravnost strašna, a ker je pisec sam Italijan in je omenjeni spis izšel v enem najuglednejših italijanskih listov, je pa izključena vsaka Italijanom sovražna tendenca. Zato pa tudi ne moremo kaj, da ne bi svojim čitateljem podali te kulturne slike iz one dežele, po kateri tako iskreno hrepene mnogi avstrijski Italijani.

Barzini je dal svojemu članku naslov: „V srednjem veku.“

Pripoveduje najprvo o obisku mesteca Verbicaro, kjer so se vršili oni strašni nemiri, ki so stali dva človeka življenje. Barzini je imel prilično govorniki z mnogimi ljudmi iz okolice, ter se je prepričal, da se v Verbicaru ni šlo morda za kako izjemo, temveč da je cela dežela polna prazne vere. Barzini pa smatra za veliko narodno nesrečo, da je med prebivalci severne in južne Italije tako velik prepad. Značilna za duševni nivo teh ubogih ljudi je prošnja, katero ponavljajo zopet in zopet napram oblastvenim organom: „Dajte nam protistrupa, ne pustite nas, da umrjemo!“ Vsa pomirjevanja niso imela nikakega vpeha in neka starka se je oglašila ter rekla očitajoče: „Neki deklici ste dali protistrupa, ker je lepa. A čemu naj bi mi stari umrli?“

Vsi ti ljudje so namreč trdno prepričani, da je vlada ukazala nasuti v studence strupene praške, da se tako spravijo v kraj nadležne uboge ljudi, katerih je preveč na svetu! Kalabrijski kmet vidi v vsakem organu oblasti svojega sovražnika: pri tem pa ne dela nikake razlike med sodnikom, županom in orožnikom. V vseh teh vidi on svoje sovražnike, katere črti molče.

V samem mestecu Verbicaro je Barzini našel le malo prebivalcev, vsi drugi so zbežali v gore. V ozkih in krivih ulicah mesteca se vidi le vojake, karabinerje (orožnike) in vojaške zdravnike, tuintam stegne ženska svojo glavo iz kakega od dima okajenega okna.

Izdan je bil ukaz, da se aretirajo 45 glavnih voditeljev, a od teh jih je bilo možno prijeti le malo. Može so pobegnili vsi v gore, kjer jih oblast zastoni išče. Mrličje so beguni pustili enostavno v stanovanjih, ali pa na ulicah, skrbeč le za rešitev svoje lastne svobode in življenja. Ulice izgledajo, kakor bi bile pokrite s snegom, ker so bile desinficirane z apnom. Prašiči in kokoši se sprehajajo nemoteno po ulicah,

kakor bi se ne bilo zgodilo ničesar. Človek pa občuti ozračje groze in straha.

Tu pred občinsko hišo so se dogodili grozni prizori. Še leže tukaj veliki kameni, s katerimi je bil ubit ubogi občinski tajnik Amaroso. On je izvedel ljudsko štetje in vodil desinfekcijska dela; to je bilo njegovo hudo delstvo, katero je plačal s svojim življenjem. Še bolj nerazumljiva je besnost, s katero je bil napaden sodnik Armentono, ki je požrtvovalno prihital na lice mesta, da bi pomiril duhove. Komaj je stopil v mestece, že ga je obdala razburjena množica. Skozi pol ure so mu grozila bodala in puške, med tem pa so se voditelji gibanja posvetovali, kaj se ima zgoditi z njim. Najnasilnejši so hoteli njegovo smrt in so šli štirikrat z dvignjenim orožjem proti njemu. Vendar se je posrečilo treznejšim elementom, da so dobili nadvladaje, pustilo se mu je, da je pobegnil, pri čemur se je pa vendar še parkrat ustrelilo za njim. Vesten uradnik je na posledicah razburjenja umrl.

Barzini je obiskal zaprtega morilca občinskega tajnika. Je to suh stavec z nestabilnim pogledom, ki je tajniku s sekiro razbil glavo. Sedaj pa odgovarja na vsa vprašanja, da ne ve ničesar. Z živinsko ravnodušnostjo pričakuje svojo usodo . . .

Župan se še vedno ne upa, da bi zapustil svojo hišo. On takorekoč opravičuje svoje rojake ter pravi, da njega osebno niso sovražili, da je pa pri njih že postala neomajna trdna vera, da vsakokratni župan dobiva od vlade nalog, da mora zastupati vodnjake. Tako je že njegovega deda ubila razjarjena množica in njega bi zadela enaka usoda, da ni bil previdnejši.

Vojaški zdravniki preiskujejo liše, v katerih najdejo še mnogo na kolero obolelih, katere so njih svoji enostavno prepustili njihovi žalostni usodi. In tudi v tej nemilosrčnosti se vidi velik prepad čustvovanja. Kaj naj se pričakuje od ljudi, ki verujejo, da pušča njih lastna domovina svoje sinove usmrčiti z zastrupljanjem studentov. Nihče ne more razpršiti globoko vkoreninjenega nezaupanja tega ljudstva. Med tem ko si je moderna Italija s smelo iniciativo prilastila vse blagoslove kulture, je pustila nižje sloje južne Italije v strašni nevednosti.

Poleg tega vlada med posameznimi kraji tako strašno tepene dežele nezaupno sovraštvo. Posamezna mesteca postopajo eno z drugim kakor vojni nasprotniki. Ko sta se dve ubogi ženi iz Verbicara bližali Skalei, sta bili pregnani s kamenji. Če se nepoznane približuje kaki vasi, zvoni plat zvona in ljudje hite oboroženi skupaj.

To so sretnjevske razmere. Zato vsklika slavni italijanski pisatelj pač povsem opravičeno:

„In to je Italija jubilejnega leta!“

Mažarsko morje.

Kje pa je ta? bo vprašal, kdor se je učil zemljepisja in se spominja, da je Ogrsko ločeno od Jadranskega morja po kraljevini Hrvaški in Slavoniji, od Črnega morja po kraljestvu Rumunskem, od drugih morja pa je iz ogrske puste še dalje. Kje je torej mažarsko morje? Če nimam, pa si vzamem, je rekel Mažar in je vzel Hrvatom mesto Reko z okolico ob Jadranskem morju. V mestu vladajoče italijansko meščanstvo se je rado podvrglo Mažarom, ker se je balo, da bi hrvaška okolica sčasoma tudi v Reki prišla do veljave, če bi bilo mesto pod hrvaško vlado. Reko so zvezali po železnici z Budimpešto. Tako so prišli Mažari do morja in ga pridno obiskujejo na Reki in zlasti v lepi Opatiji, kjer se prav oblastno šopirijo. Od tam pripoveduje hrvaški „Rieči Novi List“ veselo zgodnico:

Nekega lepega dne se pelje Hrvat iz Reke v Opatijo. Morje je bilo mirno kot olje, voznja torej prava radost. Ni čuda, da je bil parnik poln občinstva, največ Mažarov. Med temi se je posebno odlikoval neki debelušasti gospod, ki se je šetal po parniku z dvema gospodičnima in starejšo damo, užival lep dan, mirno morje, ugodno vožnjo in krasne razglede ter ves navdušen po mažarsko vzkliknil: „Ah, divno mažarsko morje!“ Naš Hrvat je spoznal, da je to mažarski prenapetnejši najhujše vrste. Ne reče nič, samo misli si, kaj bi bilo z mažarskim navdušenjem, če bi zabučala burja, ali pa bi malo jug zmešal morske valove?

In res! Popoldne se naš pripovednik po opravljenih poslih vrača s parnikom na Reko. Slučajno je bil isti Mažar na parniku. Toda vreme se je prevrglo. Od juga so dirjali oblaki, nebo se je zatemnilo, morje razburkalo in veter je bučal, da se ni slišala beseda. Primorski Hrvat ve, kaj je ob takih prilikah potrebno, da se ne spunta tudi želodec. Vzel je seboj močno dalmatinsko vino. Srka ga počasi ter mirno gleda po svojih sopotnikih. Vse klopi in stolci so bili zasedeni od častitih dam, dece in gospodov, kojim je predpoldne tako ugajalo „divno mažarsko morje.“ A kaj? Bleda lica, napenjanje želodeca in kar je še drugih znakov morske bolezni, klici po natakarcju za limonado, konjak, črno kavo itd., toda vse zastoj. Najhuje pa je bilo onemu gospodu, ki je predpoldne tako poveljeval „divno mažarsko morje.“ Ko so pluli v reško luko, kjer je morje že mirneje, ker ga varuje močan nasip, takozvani molo, tu šele je prišel malo k sebi, a ves zmučen od slabosti je zamrmral po mažarsko: „Uh, pr . . . hrvaško morje!“ In to je bila resnica.

Mrzenje do zavživanja hrane, kolcanje in klejast okus kažejo na preobložen želodec. Zdravniške preizkušnje v ces. kralj. dunajski splošni bolnici so pokazali, da 1/2 kozarca naravne **Franc Jožef-ove** grenčice že čez nekaj ur izprazni vsebino želodca brez bolečin in istočasno izboljša tek.

Hlapec išče službe pri kakem županišču. Ponudbe je poslati na upravnništvo lista „Straža“ pod šifro: „Hlapec k konjem“.

Dijak se sprejme na stanovanje pri g. mn. profesorju v bližini učiteljskega in gimnazijskega, Volksgartenstrasse 10. I. Maribor. 151

Dijak se sprejme na hrano in stanovanje pri g. prof. Kepivniku, Badgasse št. 15 v Mariboru. 148

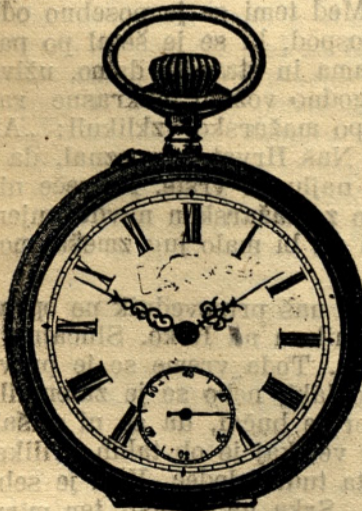
Hed. Hobacher, Maribor samo Grajska ul. Burgg. 2 priporoča slav. občinstvu **solčnike in dežnike :: belo vezenje** in vsa v to stroko spadajoča dela **predtiskarije.** Popravila hitro in cenol! Postrežba solidna!

Mnogo denarja prihrani, kdor si nabavi sukno in modno blago od tvrdk **Milica Tomec,** tovarna sukna. Humpolec, Češko. Vzorci se pošiljajo na zahtevo brezplačno na ogled. **Solidni zastopniki se spremajo.**

Dobro rodbinsko kavo priredi že mali dodatek „pravega : Francka :“ s kavnim mlinčkom iz tovarne Zagreb. Le vsled svoje nedosežne izdatnosti in svoje neprekošene kakovosti našel je pravi Franck toli priljubljen sprejem v slehernem gospodinjstvu.

Slikar in pleskar Prevzamem vsa dela dekoracijske, slikarske in pleskarske stroke, katere izvršujem vestno in po najnižjih cenah. **Mihael Dobravc v Celju** Gospodska ulica 5.

Slovinci pozor! Vam ni potrebno naročiti pri tujih tvrdkah, ker pri domačem slovenskem urarju dobite vse in dobro blago. Zahtevajte poseben cenik za birmo. Gramofone s slov. ploščami iz najboljših tovarn. Popravila se točno in hitro izvršujejo. **Urar, očalar in zlatar** **Franjo Bureš Maribor** Tegethofova cesta št. 39.

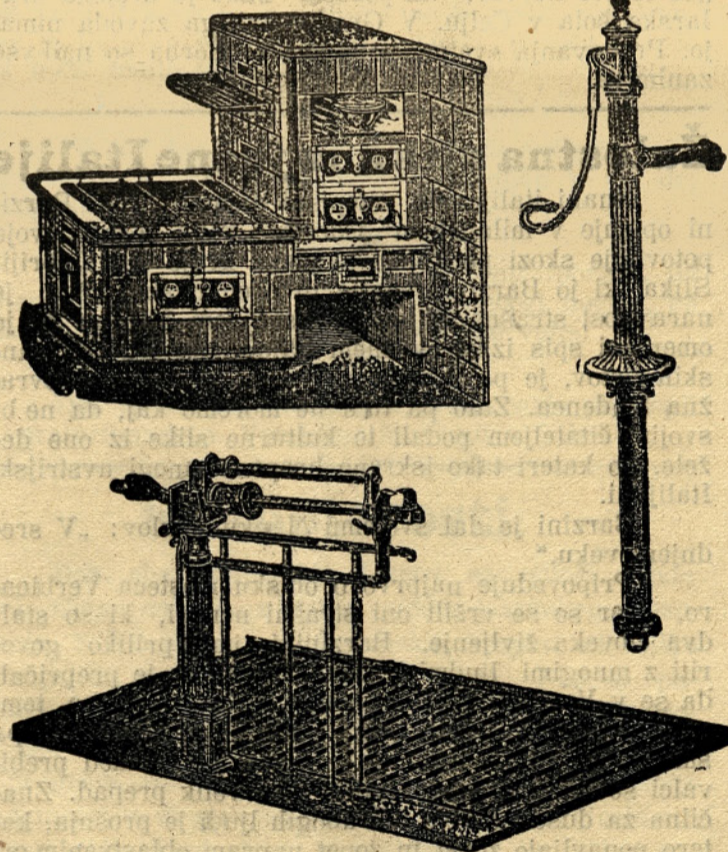

Odvetnik **dr. Josip Leskovar** v Mariboru, sprejme **koncipijenta.** Vstop takoj. — Plača po dogovoru.

Pijte samo Tolstovrško slatino. Naroči se v Tolstem vrhu, Guštanj, Koroško.

Iz poletne sezije je preostalo mnogo blaga, kakor vsakovrstnih čevljev za gospode, dame in otroke, posebno mnogo sandal in prugega je jako mnogo po zelo nižani ceni na prodaj. Obenem si dovoljujem slavno občinstvo opozerit, na svojo bogato zalogo najrazličnejših obuvaj najnovejše fazone. Z odličnim spoštovanjem **Štefan Strašek, Celje.** Zaloga in izdelovalnica čevljev.

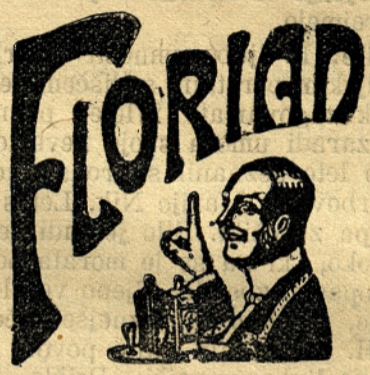
LEKAR-NARJA! A. THIERRY-A BALSAM edino pristno z zeleno usmiljeno sestro kot varstv. znamko. Oblastno varovan. Vsako ponarejenje, posnemanje in prodaja kakoga drugega balsama s podobnimi znamkami se sodnijsko preganja in strogo kaznuje. — Nedosežnega uspeha pri vseh boleznih na dihalih, pri kašlju, hripavosti, žrelnem kataru, pri bolečinah v prsih, pri pljučnih boleznih, posebno pri influenci, pri želodčnih boleznih, pri vnetju jeter in vranice, pri slabem teku in slabi pretavi, pri zaprtju, pri zobobolu in ustnih boleznih, pri trganju po udih, pri opeklinah in in izpuščajih itd. 12 1/2 ali 6/1 ali 1 gr. specialne stekl. K 5 60. **Lekarnarja A. Thierry-a** samo pristno centifolijsko mazilo je zanesljivo in nagotovejšega učinka pri ranah, oteklinah, poskodbah, vnetjih, tvorih, odstranjuje vse tujne snovi iz telesa in radi tega dostikrat na pravi operacijo nepotrebno. Zdravilnega učinka tudi pri starih ranah i. t. d. 2 dozi staneta 3-60 K. Naroči se: Lekarna k angelju varihu, **ADOLF THIERRY v PREGRADI** pri **ROGATCU.** Dobi se v vseh lekarnah in sicer v Mariboru v lekarni **W. A. König.**

Splošni naslovnik za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Goriško izide koncem leta **Naročila za oglase** sprejema in daje pojasnila **anončni oddelek tvrdke** **Pisarna-Universal-agenture** **M. MULLEY, v Ljubliani, Sodna ulica 4.**

Zdravilišče TOPLICE na Kranjskem belokrajnska železnična postaja **Straža-Toplice.** Akratotherme 36° C; zdravi se z kopelmi in z pitjem vode; izredno uspešno proti protinu, revmatizmu, ischias, nevralgiji, raznim ženskim boleznim. Velik kopalni basen, posebne kopeli in močvirne kopeli: Jark udobno opremljene tujske, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdna okolica. Dobra in vredna restavracija. Sezona od 1. majnika do 1. oktobra. Prospekti in navodila se dobijo brezplačno pri upraviteljstvu kopaljšča.

Kjer sta v redu tek, preba a, Sta telo in duša zdrava! Terej: Da ne hoš bolan, Vživaj pravi „FLORIAN“ **želodčni likér** je pripravil tek in prebavo marsikomu, ki je zaman kupoval draga in neprijetna zdravila! **Ljudska kakovost** liter K. 2-40. **Kabinetna kakovost** liter K. 4-80. Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Zahtevajte list Straža! Stavbeni in umetni ključavničar, oblast. koncesionirani vodovodni instalater **Ivan Rebek, Celje** Poljska ulica št. 14. Se priporoča zadrugam, občinam, korporacijam in zasebnikom za cenjena naročila, namreč za navadne, kakor tudi umetno izdelane železne ograje, kakor tudi vrata, bodisi za vrte, dvorišča, cerkve, grobove itd., štedilna ognjišča vseh sistemov za zasebnike, gostilne ali zavode. Prevzamem napeljavo vodovodov iz studencev, vodnjakov s hidraličnimi vidri. Izdelujem vsake vrste tehtnice, tudi premostne (Brückenwagen), prevzamem iste kakor tudi uteže v popravilo. Napeljujem strelovode ter prevzamem sploh vsa v mojo stroko spadajoča dela in izvršujem ista točno in solidno, vse po zmernih cenah.

ROBERT DIEHL žganiarna v Celju — priporoča svojo doma žgano slivovko, tropinovec, vinsko žganje, brinjevec kakor tudi **štajerski koniak!**